УДК 92 (Тесленко С. В.)

СЕРГІЙ ТЕСЛЕНКО (1959–2000): БІОГРАФІЧНИЙ НАРИС

Микола Слюсар

*Природничий факультет, Полтавський педагогічний університет
вул. Остроградського, 2, Полтава, 36000 Україна
E-mail: slusar@poltava.velton.ua*

Serhiy Teslenko (1959–2000): Biographic Essay. — Sliusar, M. — A brief biographical sketch of Sergey Teslenko, a colleague with whom the author worked together for many years is presented. Serhiy Vasyliovych graduated the Karazin Kharkiv University; later he was an employee of the Department of Zoology at the Poltava Pedagogical University and a postgraduate of the Institute of Zoology, National Academy of Sciences of Ukraine. He started as an ornithologist, but later he wrote his thesis on the study of sibling species of rodents. After defending his thesis, he dedicated his life to teaching, and he worked in Poltava (Ukraine) and Luanda (Angola). Tragically died in 2000 in Angola.

Key words: Teslenko S. V., zoologist, teriologist, teacher, Ukraine.

Сергій Тесленко (1959–2000): біографічний нарис. — Слюсар, М. — Представлено стислий біографічний нарис про колегу, з яким автор працював багато років разом — Сергія Тесленка. Сергій Васильович є вихованцем Харківського університету ім. В. Каразіна, у подальшому — співробітник кафедри зоології Полтавського педагогічного університету і аспірант Інституту зоології НАН України. Починав як орнітолог, дисертацію готував з питань вивчення видів-двійників гризунів. Після захисту дисертації присвятив життя викладацькій діяльності, працював в Полтаві (Україна) та Луанді (Ангولا). Трагічно загинув 2000 р. в Анголі.

Ключові слова: Тесленко С. В., зоолог, теріолог, педагог, Україна.

Народився Сергій Тесленко 18 березня 1959 р. у с. Ковжижа Котелевського району Полтавської області, де й провів перші роки свого життя.

У 1966 р., коли Сергію було 7 років, батьківська сім'я переїхала до Полтави, і в подальшому саме з цим містом пов'язані більшість років його біографії. Отримав середню освіту Сергій в Полтавській середній школі № 26. Хлопчик зростав допитливим і розумним, у нього рано виникла звичка отримувати відповіді на численні питання буття за допомогою книг. Надалі ця звичка мала величезне значення у формуванні його особистості, накопиченні ґрунтовних і різносторонніх знань. У становленні особливого інтересу до біології і вибору професії Сергія вирішальну роль відіграла його шкільна вчителька-біолог.

Після успішного закінчення середньої школи у 1976 р. Сергій вступає на біологічний факультет Харківського державного університету. У стінах цього закладу він брав активну участь в роботі студентського наукового товариства та дружини охорони природи. На кафедрі зоології хребетних він спеціалізувався з орнітології, де виконав і успішно захистив дипломну роботу з біології птахів-дуплогнізників. Перші наукові публікації Сергія Васильовича теж вийшли на основі матеріалів його дипломної роботи.

Після закінчення з відзнакою університету в 1981 р. він був направлений працювати на кафедру зоології Полтавського державного педагогічного університету, де посів посаду асистента кафедри. В цю пору Сергій Васильович вів лабораторно-практичні заняття із зоології безхребетних та фізіології людини і тварин, проводив польову практику по зоології безхребетних і по зоології хребетних. Заняття, які він проводив, завжди вирізнялися цікавістю матеріалу і ретельністю підготовки, тому студентами відвідувалися з бажанням.

Рис. 1. Сергій Тесленко із сином Дмитриком. 7.08.1997 р. (фото з архіву автора).

Fig. 1. Serhyi Teslenko with his son Dmytro. 7.08.1997 (photo from the author's archive).

У 1983 р. Сергія Тесленка було направлено до цільової аспірантури при Інституті зоології АН УРСР. Його керівником був проф. І. Сокур, лабораторія якого займалася польовими гризунами-шкідниками і прогнозами змін їх чисельності. За час аспірантури, тобто рівно за три роки, Сергій, як мовиться, «з нуля» виконав прекрасну дисертаційну роботу. Називалася вона «Розповсюдження і морфо-екологічна характеристика видів-двійників звичайної полівки на території України». Дисертація була успішно захищена невдовзі по закінченню аспірантури на Спецраді при Інституті зоології АН України (Тесленко, 1986).

Після аспірантури Сергій Васильович повернувся до рідного Полтавського педінституту на попередню свою посаду — асистента кафедри зоології. Пізніше, вже після захисту кандидатської дисертації, він в стислі терміни став старшим викладачем, а потім і доцентом кафедри зоології природничого факультету.

Важливим і, як виявилось, поворотним в житті Сергія Васильовича став 1989 рік, коли в педінститут прийшов запит на кваліфікованого викладача-біолога для роботи в Луандському університеті Анголи. Сергій Васильович з ентузіазмом прийняв пропозицію, і на початку навчального року був направлений на 10-місячні курси іноземних мов при Київському державному університеті імені Т. Шевченка. Після закінчення цих курсів, на початку 1991 р., його відправили до Африки за новим місцем роботи.

В Луандському університеті С. В. Тесленко пропрацював два із трьох обумовлених контрактом років, і у зв'язку із черговим спалахом громадянської війни в Анголі наприкінці 1992 року був змушений повернутися в Україну.

Із 8.01.1993 р. він знову доцент кафедри зоології Полтавського державного педінституту. Тут Сергію Васильовичу доручають розробку і читання нового курсу — «Основи соціоекології», з чим він, як завжди, успішно справився. То був час бурхливих подій і великих сподівань, але водночас — і великої скрути. Остання обставина а також, певною мірою, розчарування ходом подій в Україні і, зокрема, реформ в освіті, зумовили його рішення повернутися в Африку. Що він і здійснив на початку нового 1995 р., як тільки в Анголі встановилося замирення, і іноземних викладачів запросили повернутися в Луандський університет.

Це відрядження було найдовшим, і влітку 2000 р. після закінчення контракту Сергій Васильович мав намір повернутися додому. Але не сталося. 9.03.2000 р. його життя обірвалося внаслідок збройного нападу грабіжників. Передчасно пішла з життя цікава багата душею людина, кваліфікований зоолог і прекрасний педагог.

Література

Тесленко С. В. Распространение и морфо-экологическая характеристика видов-двойников обыкновенной полевки на территории Украины: Автореф. дис. ... канд. биол. наук. Киев, 1986. 24 с.